

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

květen 2024 / ročník XXXIV

400 let od vydání
Labyrintu světa

Trvalá formace kněží

Křestní roucho II.

Obsah

Editorial	3
Přátelství s Ježíšem zůstává jedinou jistotou	4
„Oživ opět dar“	5
František Xaver VILHUM: připomínka 60. výročí úmrtí	6
Sezona 2024 ve Svatojánském muzeu Nepomuk	7
Labyrint světa a ráj srdce: Naděje na východisko i po více než 400 letech?	8
Historie hledání hrobu autora Labyrintu	9
Extrémní Křížová Cesta 2024	10
DOPORUČUJEME: Kniha „Posunuté milénium“	10
Barokní Koruna pokračuje	11
Slovo života pro děti	12
Křestní roucho, slavnostní šat křesťanů (II.)	14
Stoupají vaše modlitby k Bohu?	16
Sázava, sv. Prokop a proměna kanonizačních procesů v průběhu věků	17
Poznááme Velikonoce, interaktivní program pro děti	18
Příprava na letní tábor Hlubina	18
Personalia	18
Velikonoční triduum Ve Vodňanech	19
VÝSTAVA: Lesk a tajemství barokních tkanin	19
300 křesťanských rodin v Pákistánu znovu našlo domov	20
Veselí nad Lužnicí: Setkávání maminek s dětmi	20
Děti v Maraïre mají přístup k pitné vodě	21
V Horní Cerekvi přednášel jezuïta P. Hylmar nejen o examenu	21
VZTAHY, VZTAHY, VZTAHY...	22
Soukromá pouť na Svatou horu	22
Otec biskup Pavel požehnal výjimečný pašijový betlém	23
Chystáte se navštívit, či uspořádat Noc kostelů	23
Nejkratší pouť na světě?	24
Obnovu v Duchu Svatém v Pelhřimově zakončilo vyslání	24

Měsíčník AKTUALITY – SETKÁNÍ

Vydává Biskupství českobudějovické

Kontakt: Biskupská 4, 370 01 České Budějovice,
e-mail: setkani@bcb.cz

Redakční rada: JUDr. Jan Kotous – předseda,
P. Dr. Zdeněk Mareš Th.D., Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Šéfredaktor: Ing. Petr Samec, Dr.

Grafika a sazba: Zuzana Prokopová

Tisk: MPRINT s.r.o., České Budějovice

Evidenční číslo MK ČR E 6603

ISSN 1212-8074

**Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů
a nezodpovídá za obsah inzerce.**

Uzávěrka příštího čísla je 10. 5. 2024

Vážení odběratelé, náklady na výrobu jednoho čísla činí 25 Kč. Přispět na ně můžete formou daru pro diecézi na účet Biskupství českobudějovického u UniCredit Bank, a.s., č. ú.: 1387924949/2700, variabilní symbol: 11. Účtárna biskupství na vyžádání vystaví doklad o daru pro daňové účely.

Foto na titulní straně: Mons. Pavel Posád, světící biskup českobudějovický, požehnal 21. března unikátní pašijový betlém v Bechyni. Více v článku na str. 23; Foto: Petr Samec

Foto: Marie Košíková / Člověk a víra

Na Zelený čtvrtek (28. 3. 2024) se bezmála osmdesát kněží s jáhny a bohoslovci českobudějovické diecéze sešlo v katedrále sv. Mikuláše se svým biskupem Vlastimilem na Missa chrismatis. Více v článku na straně 4.

Editorial

Vážení a milí čtenáři,

nové číslo časopisu Setkání, které držíte právě v rukou, svědčí o tom, že jsme opět jako diecézní společenství církve popošli o kus dál. Ba dokonce bych řekl, že každé nové číslo našeho časopisu se mi jeví jako takové „milníky“ na cestě, po níž se společně ubíráme vstříc Božímu království. A jak tomu bývá při každém putování, zakoušíme i nejrůznější radosti i bolesti, máme odvahu a sílu, jindy zase cítíme únavu. Tak tomu je na životní pouti a tak je tomu i během putování našeho společenství.

V tomto časovém úseku jsme povzbuzeni jistotou o vzkříšení našeho Pána a v našich srdcích rezonuje radostné „Aleluja“. Ano, náš Pán je stále živý a vlastně i nás provází na cestě, i když ho mnohdy nepoznáme, podobně jako učedníci z Emauz. Snad všichni ale toužíme, abychom Pána rozpoznali, abychom ho poznávali víc a víc, a z jeho vítězství nad smrtí se společně radovali. K této radosti zveme i ostatní své bližní a dokonce i proto také zpíváme: „Raduj se, Královno nebeská, aleluja!“

Prožíváme-li měsíc květen, který je tradičně nazýván měsícem mariánským, zcela přirozeně upíráme svůj pohled na Pannu Marii, pod její ochranu nás světil Kristus Pán. Maria dala světu Spasitele, ona stála pod křížem, ona se modlila spolu s apoštoly v očekávání příchodu Ducha svatého, ale její podivuhodné působení v církvi stále trvá a je možné jej zakoušet. Není třeba se obávat, že by nám ukazovala nějakou jinou či svou vlastní cestu. Ona vždy přivádí k Ježíši, jak to také svým osobním heslem vyjadřoval Boží služebník, biskup Josef Hlouch: „*Per Mariam ad Jesum*“ (Skrze Marii k Ježíši).

Kéž tedy naše kroky – tak trochu i prostřednictvím tohoto časopisu – směřují v tomto čase k Marii, kterou celé generace před námi vzývali v překrásných litaniích jako „*Těšitelku zarmoucených, Uzdravení nemocných a Pomocnici křesťanů*“.

P. Dr. Zdeněk Mareš, Th.D.

Napište redakci

Vážení čtenáři, uvítáme vaše názory a reakce na příspěvky v časopisu Setkání. Zapojit se můžete také formou diskusních příspěvků k jednotlivým nabízeným tématům, a to sdělením vlastního názoru či osobní zkušenosti.

Vaše reakce a příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: setkani@bcb.cz, nebo na adresu redakce: Redakce časopisu Setkání, Biskupská 4, 370 01 České Budějovice

Přátelství s Ježíšem zůstává jedinou jistotou

Zvuk zvonů, slavnostní pochod, zaplněná katedrála a dlouhý průvod mužů v bílém rouchu. Nadešel Zelený čtvrtek a v katedrále svatého Mikuláše v Českých Budějovicích začíná Misa chrismatis. Bezmála osmdesát kněží spolu s jáhny a bohoslovci českobudějovické diecéze se schází se svým biskupem Vlastimilem, aby s ním slavili mši svatou, vyslechli jeho povzbudivé slovo, obnovili své kněžské závazky, modlili se nad posvátnými oleji a přijali biskupovo požehnání pro slavení nadcházejícího velikonočního třídění.

„Přátelství s Ježíšem je jádrem kněžského života a předpokladem plodného kněžského působení. Kněz je nejprve přítelem Mistra a pak teprve Božím poslem,“ řekl v homilii otec biskup a pokračoval: „Žít v přátelství s Kristem znamená žít v důvěrném vztahu s Ním, být s Ním v přímém kontaktu, sdílet s Ním Jeho úděl, naslouchat Jeho slovům. Hledět Mu do očí jako Mojžíš na poušti, ležet Mu na prsou jako apoštol Jan při Poslední večeři.“ Biskup vybízel své kněze: „Položme svou hlavu, často tak stísněnou a stresovanou, na milující Mistrovo srdce. Naslouchejme Mu, rozjímáme o Něm, přimkněme se k Němu úplně jako Maria. Ptejme se sami sebe: Známe Pána, Jeho plány, záměry a touhy? Slyšíme Jeho hlas? Komu patříme?“

Konkrétní návod na život v přátelství s Ježíšem přináší duchovní deník papeže sv. Jana XXIII:

- každodenní slavení Eucharistie,
- každodenní svědomitě vykonaná modlitba breviáře,
- každodenní rozjímání,
- každodenní modlitba svatého růžence,
- každodenní obnova předsevzetí z exercicií,
- každotýdenní zpověď,
- každoroční duchovní cvičení.

„Život v přátelství s Kristem, Synem živého Boha, se trochu podobá manželství,“ nabídl otec biskup další úhel pohledu na téma své homilie. „Nebudeme-li s Ním denně v modlitbě hovořit, pak si s Ním jednoho dne už nebudeme mít co říct. Odcizíme se a snadno se dopustíme nevěry. Anebo když už na Něj v rozjímání nepohlížíme, ztratíme Ho z očí, odcizíme se Mu a potom Mu rovněž můžeme být při nejbližší příležitosti nevěrní.“

Biskup Vlastimil dále hovořil o vzniku intimní církve, kdy Ježíš světil s kříže apoštola Jana Panně Marii a Pannu Marii apoštolu Janovi a vytváří mezi nimi horizontální pouto, svazek lásky, a vyjádřil přání, aby se všichni touto intimní církví ve svých mezilidských vztazích inspirovali. Mluvil o tom, že přátelství s Kristem přináší ovoce, dokážeme-li svědčit o Kristu, a uvedl příklad svatého Jana Sarkandra.

Svou homilií zakončil otec biskup slovy: *„Přátelství s Ježíšem je jádrem našeho kněžství. Mohutnost a čistota řeky závisí na jejím spojení s pramenem. Existuje-li, pak zůstává dost nosná pro nákladní lodě i dost dynamická pro*

chod elektrárem. Čistota a síla našeho kněžského svědectví tedy závisí na našem přátelství s Kristem, které je pramenem naší služby. Pak nás nebude drtit to, že jsme neúspěšní, ani skličovat, že jsme jakoby zbyteční. Nezapomeňme na to, co se četlo při našem kněžském svěcení: 'Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce.' Mít Ježíše za přítele, to úplně stačí. To je a zůstává jedinou jistotou, kterou může dát biskup svým kněžím pro naplněný život. Amen.“

Biskup Vlastimil promluvil i k těm, kteří se v katedrále shromáždili se svými kněžími: *„Modlete se za své kněze. Prosme Pána, ať naplní své kněze svým Svatým duchem, ať jim dá všechny potřebné dary, aby věrně konali svou službu a aby všechny, kdo jsou jim svěření, vedli bezpečně po cestě spásy. Modlete se i za mě. Prosme Pána, ať je váš biskup věrný svému apoštolskému poslání, ať se mezi vámi opravdu stane obrazem Ježíše Krista, velekněze, dobrého pastýře, učitele a služebníka všech. Kež nás Pán zachová ve své lásce a dovede nás všechny do života věčného. Amen.“*

Po mši svaté se obrátil ministrant na svého kněze slovy: *„Pane faráři, vážně jste s Pánem Ježíšem přátelé? Já myslel, že se znáte jenom pracovně.“*

Stanislava Vitoňová

Foto: Marie Kašínová / Člověk a víra

„Oživ opět dar“

Dikasterium pro klérus pozvalo zástupce diecézí celého světa ke konferenci o trvalé formaci kněží, která se uskutečnila ve dnech 6.–10. února 2024 v Římě a jejímž mottem byl biblický citát: „Oživ zase plamen Božího daru, který ti byl dán!“ (2 Tim 1, 6). Účastníkem konference za naší diecézi byl R. D. Bc. Roman Dvořák, který odpověděl na otázky redakce Setkání.

Kdo všechno se konference zúčastnil?

Kromě rozmanitosti co do národností účastníků tvořili přibližně tisícové shromáždění biskupové, kněží, jáhni, ale též řeholní sestry, řeholníci, i věřící bez svěcení – muži i ženy. Co všechny spojovalo, byl zájem nebo zapojení do fenoménu kněžské formace.

Můžete přiblížit, jak jednání probíhalo?

Děni se neodehrávalo pouze formou přednášek. Jeho součástí byly modlitby, předkládání i výměny zkušeností, a hlavně diskusní skupinky formou synodálního rozhovoru. Tato metoda přinášela mnoho podnětů, názorů a následné shromáždění výstupů i zajímavé výsledky v jednotlivých oblastech, o kterých byla řeč v jednotlivých částech. Každý den měl své téma (např. Kněží v proměně doby, Synodální a misijní církve, K pramenům: lidé Boha a evangelia, Integrovaná formace, Kněžské bratrství – cítit se doma atd.).

Účastníky konference přijal i Svatý otec papež František...

O mimořádném okamžiku, který dokumentuje význam konference – totiž o audienci u papeže Františka – podrobně informoval Katolický týdeník (7/2024). Co zaujalo mě: ačkoli měl papež připravený text promluvy, mnohokrát zvedl oči a doplňoval řeč svou zkušeností a postoji, které jsou inspirační. Zopakuji pouze tři pilíře, které Svatý Otec kněžím světil: radost z evangelia, kterou mají sami zakoušet a šířit; dále sounáležitost s Božím lidem – nikdy nebýt odděleni od lidu ani jako kněží, ani jako biskupové; a v neposlední řadě služba, která je schopná rodit, přivádět k životu. František přidal i výzvu k milosrdenství: „Nikdy se, prosím, neunavte v projevování milosrdenství!“ Ano, papež prosí kněze o tento postoj!

Které myšlenky přednesené na konferenci Vás nejvíce oslovily?

V tématech prezentovaných na konferenci se opakovaně vracely dva aspekty: potřeba jak trvalé formace, tak formace, která zahrnuje celistvost kněze – tedy nejen studijně teoretické a duchovní předpoklady, ale i autentické lidství ve všech jeho rozměrech. To ovlivňuje osobní život kněze, jeho službu i svědectví. Podtrženo je to druhým elementem, totiž změnami, kterými rychle až překotně prochází naše společnost a my (nejen kněží, ale i věřící) na ně neumíme a nedokážeme reagovat. To opět ohrožuje jak vlastní identitu kněze, tak jeho vnější postoje a službu.

Existuje nějaké jednoduché řešení na přizpůsobení se dnešní složité době?

Na konferenci se naopak ukázala nutnost rozličných a různorodých řešení – četnost setkávání, způsoby formálních i ne-

Skupina zástupců českých a moravských diecézí na konferenci o kněžské formaci – zde společně, ačkoli během programu zařazení do různých skupin pro nacházení a sdílení zkušeností.

formálních kněžských skupin, cíleného doprovázení, zázemí, otevřenost a nabídky ze strany biskupa, možnosti programů pro osobnostní rozvoj, sabatická období nebo naopak misijní úkol. Jistěže stěžejní roli vždy hraje ochota kněze hledat řešení, překonat mnohé strachy či stereotypy (za které mnohdy kněz nemůže na vědomé úrovni). Velice může přispět diecézní biskup a jeho tým, když vytváří vhodné podmínky a přiměřené nabídky.

Hrají v procesu formace kněží nějakou roli i věřící?

Postoj věřících je velmi důležitý. Věřící zdravým a vyrovnaným přístupem dopřávají knězi nejen zázemí, ale také prostředí, v němž se kněz může rozvíjet. Vyrovnaným přístupem je myšleno to, že na jednu stranu kněze nevyčlení tím, že ho považují za tak „svatého“ a nedotknutelného v kněžské důstojnosti, že s ním vlastně nemají běžný vztah a netroufnou si mu sdělovat realitu, nebo že ho naopak neodepíší tím, že je jim lhostejný nebo nepřijmou jeho lidské limity.

Jaká je situace v České republice v globálním srovnání?

V některých aspektech je naše domácí situace stejná jako světová, v něčem jsme možná o kousek napřed, jinde zase máme co dohánět. Co je ale důležité, nezastavit se a učit se naslouchat. Ukázalo se, že i v tisícíhlavé skupině lze pracovat s nasloucháním. Mnoho biskupů i kněží to nejen kvitovalo, ale i uznávalo, že je potřeba právě tento způsob v trvalé formaci rozvíjet cíleně v presbyteriu. Celá konference se nesla v duchu vzájemnosti, kterou podporoval prefekt Dikasteria pro klérus kardinál Lazzaro You Heung Sik svou vřelostí a častou ztrojenou vděčností (vyslovovanou s korejským přízvukem): „Grazie, grazie, grazie!“

Ptal se Petr Samec

František Xaver VILHUM: připomínka 60. výročí úmrtí

Ve středu 13. března 2024 jsme si připomněli 60 let od úmrtí otce Františka Xavera Vilhuma, rodáka z jihočeských Plešovic. Vždy miloval svůj rodný kraj, rodný dům, sourozence a ctil své rodiče. Většinu života však zasvětil Bohu při duchovní službě v několika farnostech Rytířského řádu křižovníků s červenou hvězdou mimo naši diecézi. Zároveň byl učitelem pražského Akademického gymnázia a významným vědcem. Pohřben je na řádovém hřbitově v Praze – Hloubětíně.

Život

František Vilhum vyrůstal v Plešovicích ve farnosti Zlatá Koruna. Narodil se 17. října 1906 v selské rodině. Svátosti křtu, prvního svatého přijímání i biřmování přijal v chrámu Páně Nanebevzetí Panny Marie ve Zlaté Koruně. Chodil do obecné školy ve Zlaté Koruně a na střední školu v Českých Budějovicích.

Od malička byl vychováván ve víře. I to bylo jedním z důvodů, že krátce po maturitě – v roce 1926 – vstoupil do Rytířského řádku křižovníků s červenou hvězdou a začal studovat pražský kněžský seminář. Slavné sliby řádové složil 16. října 1930 v kostele sv. Františka z Assisi v Praze a zvolil si řeholní jméno Xaver.

Na kněze byl vysvěcen 28. června 1931 v kostele sv. Františka z Assisi v Praze. O jeho vřelém vztahu k „rodné hroudě“ a zejména k jeho rodině svědčí primiční mše, kterou otec František sloužil 5. července 1931 v chrámu Nanebevzetí Panny Marie ve Zlaté Koruně. Pro farnost to byla mimořádná událost. Z jeho rodné vsi Plešovice se primice účastnili téměř všichni obyvatelé, kteří šli společně v pěším průvodu do Zlaté Koruny. Pro starší lidi z Plešovic byl připraven autobus. Podle vzpomínek pamětníků stály u oltáře 4 družičky, které držely v rukách bílé lilie. Rodiče, čtyři sestry (Růžena, Anežka, Marie a Anna) a dva bratři (Vojtěch a Václav) seděli vpředu; kolem nich stálo mnoho mladých kamarádů ze zlatokorunské farnosti. Na bohoslužbu dorazili spolužáci k pražského

Rodina F. X. Vilhuma

Rodiče:

Václav (*1876) a Marie, rozená Švábová (*1879), Plešovice č. p. 33

Sourozenci:

Růžena, provdaná Kocmichová, Srnín (*1905, +1985)

Anežka, Plešovice č. p. 51, vejměnek při č. p. 33 (*1907, +1962)

Marie, provdaná Šmejkalová, Záluží – U Rohana (*1910, +1978)

Vojtěch, Plešovice č. p. 33 (*1911, +1981)

Václav, Praha (*1912, +1985)

Anna, provdaná Peterková, Sepekov (*1916, +1996)

František Xaver Vilhum při složení řádových slibů 16. 10. 1930.

semináře a kněží z okolních farností a celkem až 2000 věřících. Mimochodem: od té doby nebyla ve Zlaté Koruně žádná další primiční mše svatá.

Otec František pak sloužil jako kaplan v kostele sv. Petra v Praze a později jako duchovní správce v řádových farnostech v Tursku, Kynšperku nad Ohří, Řevnicích a Stodu. Nejdelší službu vykonával od roku 1949 až do své smrti ve Višňové u Příbrami.

Zemřel 13. března 1964 a po slavných bohoslužbách 18. března v kostele sv. sv. Františka z Assisi v Praze byl pohřben na řádovém hřbitově v Praze – Hloubětíně.

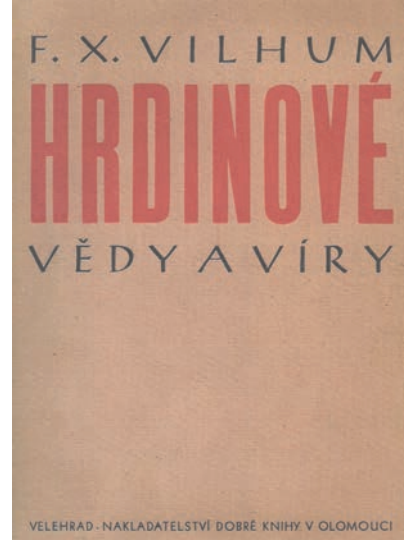
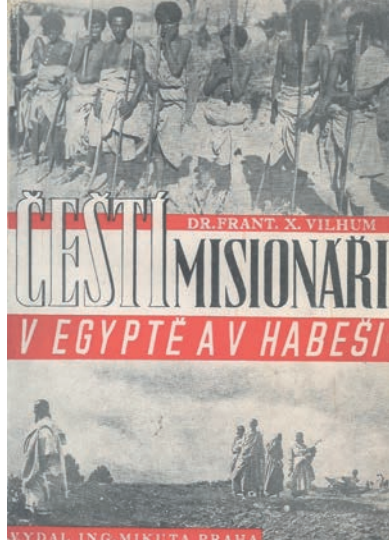

Foto: archaiv Marie Hláskové

Vědecké a pedagogické dílo

F. X. Vilhum po celý život pilně studoval. Nad rámec svých kněžských povinností získal 26. října 1934 doktorát teologie (ThDr.) na Univerzitě Karlově. Po celý život je velmi zajímavý etnologie, filologie a historie geografie. Mimo svého kněžského poslání přednášel mnoho let na Akademickém gymnáziu v Praze. Měl velký talent na cizí jazyky – plyně jich ovládal 8 (latinu, angličtinu, němčinu, italštinu, arabštinu, řečtinu, aramejštinu a hebrejštinu). Znalost všech těchto jazyků mu pomáhala při vědeckém studiu odborných knih a dalších informačních zdrojů z dějin přírodních věd, geologie a geografie. Završením jeho studijního úsilí bylo v roce 1945 získání titulu doktora přírodních věd (RNDr.). Promován byl 31. srpna 1945 a název jeho doktorské práce zněl „**Misionáři zeměpisci**“.

Své rozsáhlé odborné znalosti plně zúročil v následujících letech. V roce 1946 vyšla jeho kniha „**Čeští misionáři v Egyptě a Haběši**“ a v roce 1947 kniha „**Hrdinové vědy a víry**“ a také zřejmě jeho nejpopulárnější dílo „**Ve stopách objevitelů**“.

Otec František se v té době podílel také na výzkumu českých dialektů a pomístních jmen a zabýval se i dějinami fyzické geografie. Často přispíval do „**Sborníku České společnosti zeměpisné**“ a do „**Zeměpisného magazínu**“. Bohužel po roce 1948 nesměl jako kněz publikovat. V roce 1958 byla vydána jeho studie „**Jihočeský Doudlebov**“, ve které je symbolicky spojen se svým rodným krajem.

Z podkladů od neteře F. X. Vilhuma – paní Marie Hláskové z Dolního Třebonína – zpracoval Petr Samec

Sezona 2024 ve Svatojánském muzeu Nepomuk

Svatojánské muzeum v Nepomuku založil v roce 1930 P. Jan Strnad; jeho provoz trval do roku 1950, kdy bylo totalitní komunistickou mocí uzavřeno. Znovu bylo obnoveno až v období po sametové revoluci, a to 21. března 2015.

V příštím roce 2025 už to tedy bude 10 let, kdy bylo slavnostně otevřeno; jsem neskutečně ráda, že mohu se svými kolegy, jak s těmi, kteří v muzeu působili v minulosti, tak s nyníějšími, v odkazu P. Strnada pokračovat. Na letošní sezonu jsme připravili v prostorách Hudebního sálu na arciděkanství novou výstavu, nazvanou „**Za císaře pána**“; odkazuje k době Františka Josefa I., habsburského císaře. Volba takové výstavy není náhodná – habsburský rod uctívá totiž sv. Jana Nepomuckého jako patrona svého domu. K vidění v našem muzeu je také busta a obraz bl. Karla Habsburského, a dokonce i moderní relikvíř, kde je uložen jeho ostatek. V kostele sv. Jakuba si mohou návštěvníci prohlédnout výstavu obrazů křížové cesty od Jany Vopalecké. Přímou v pro-

storách muzea je možné si vyzkoušet aplikaci „**Sv. Jan ožívá**“.

Letos budeme také pokračovat v edukačních programech pro základní školy – máme připraven program „**Po stopách sv. Jana a sv. Vojtěcha**“, protože oba světci jsou spjati s naším krajem a je důležité, aby se dostali do povědomí i těch nejmenších. V současné době pracujeme na novém edukačním programu, který se bude pojít s výstavou „**Za císaře pána**“. Dále naše muzeum spolupracuje na přehlídce výtvarných prací dětí z celého světa nazvané „**Svatojánské mosty**“ – tato dílka budou vystavena na zámku Zelená Hora.

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Štěpánka Kodýdková

OTEVÍRACÍ DOBA Svatojánského muzea Nepomuk

DUBEN–ŘÍJEN

Pondělí	zavřeno
Úterý–pátek	9–16 hod.
Sobota	10–17 hod.
Neděle	13–17 hod.
Polední pauza:	12–13 hod.

Kontaktní údaje:

Přesaničské náměstí 1, Nepomuk
Web: <https://www.sjmn.cz/>
E-mail: muzeumnepomuk@bcb.cz
Telefon: 734 435 445

LABYRINT SVĚTA A RÁJ SRDCE: Naděje na východisko i po více než 400 letech?

Od dopsaní *Labyrintu světa a lusthauzu srdce* uplynulo v prosinci 2023 už celých 400 let.

Pod tímto názvem je znám jak rukopis – pravděpodobně darován Karlu staršímu ze Žerotína po dokončení s průvodním listem, který nese místní i časové označení: Klopoty, 13. prosince 1623, tak i polské vydání z roku 1631. Amsterdamské vydání z roku 1663 již nese proslulý název ***Labyrint světa a ráj srdce***, který pak bude až podnes motivovat mnohé k více či méně nápaditým aluzím na tento titul. Těžko bychom se dnes dobrali konečného seznamu – labyrintů toho a rájů onoho bude jistě i v budoucnu přibývat. Titul sám je tedy dobrou prověřen. Má však obsah této knihy ještě co říci dnešnímu čtenáři? Nejsou Komenského návrhy na překonání ztracenosti a bezradnosti v labyrintu světa již dávno překonány? Anebo se můžeme i dnes inspirovat jeho cestou z labyrintu? Co vlastně značí poutníková cesta v Komenského ***Labyrintu světa a ráji srdce***?

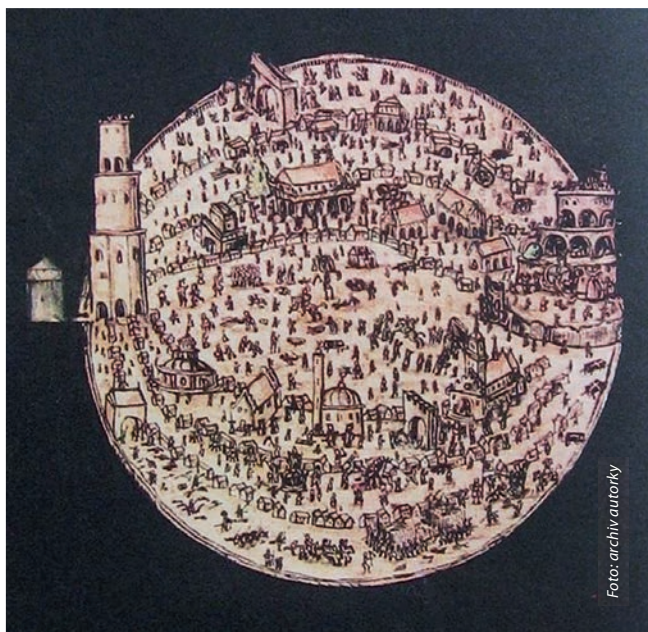
Komenský nenechává čtenáře na pochybách: Poutníková zkušenost je již v úvodu knihy vysvětlena jako osobní zkušenost autora. Poutník alias badatel, jak hlavní postavu příběhu často tituloval český filosof a komeniolog Jan Patočka, si chce svět nejprve prohlédnout, a teprve poté si zvolit povolání. Je tedy příkladem člověka, kterému je lidský život natolik vzácný, že jej nechce promrhat marnostmi, ale naopak, chce svůj život nasadit pro dobro.

S tímto motivem pouti, na níž probíhá vidění, poučování, reflexe, se můžeme setkat také například v Komenského díle *Svět v obrazech* (*Orbis pictus*). I zde je celé dílo rámováno jako pouť světem a zároveň se jedná o pouť poznání; totiž pouť, na níž učitel provází žáka, doprovází jej a světuje mu poznatky, znalosti, aby jej nakonec vyzval k pokračování, aby se stával „učeným, moudrým a nábožným“ (*Orbis pictus*, „Závěrek“).

Lidský život je tedy Komenským často líčen jako cesta, na níž má poutník volit směr (tak u části „*Morálka/Ethica*“ v *Orbis pictus*), přičemž cílem může být záhuba, nebo naopak bezpečí, oslavení (v hradu, svatyni slávy). Labyrint v *Labyrintu světa a ráji srdce* je sice cestou, ale tato vede poutníka k zoufalství, k touze po ukončení nejen nahlédnuté, ale i prožívané marnosti.

Na své pouti labyrintem světa se badatel setkává i s dobrými radami lidí. Tak zde vystupuje například apoštol Pavel, Šalomoun či další starozákonní proroci či učitelé (Mojžíš, Eliáš, Izaiáš, Jeremiáš, Báruch). Z Nového zákona kromě Pavla i Petr či Štěpán. Vždy je však přítomna vlastní reflexe poutníka, odkaz na to, že poutník či badatel se nenechává v žádné situaci zcela strhnout tím, co vidí, ale vždy u sebe zvažuje o příčinách, důvodech, cíli i způsobu toho, co se mu ukazuje. Tím se poutník odlišuje například i od Šalomouna, který se nechal svést a z dobré cesty sešel (kap. 34 v amsterdamském vydání).

Poté, co poutník prošel celý svět neboli jasně strukturované město, které si před cestou mohl z výšky prohlédnout, zůstává badatel sám a zoufalý, bez vůle pokračovat dál, bez vůle žít dále v tomto světě. Opustili jej dokonce i průvodci, o jejichž pravé podstatě opět nenechal Komenský čtenáře na po-

Vyobrazení světa – města v Komenského *Labyrintu světa a ráji srdce*.

chybách: Již v úvodu díla srozumitelně vysvětlil, že průvodci jsou kvality, které v nějaké míře má každý člověk: všetečnost (Všezvěd Všudybud) a zvyk (Mánil, Mámení).

V kritickém osamění dochází ke klíčovému rozhovoru celé knihy, poutník–badatel je volán Kristem k rozhovoru. V dialogu s Kristem nastává poutníková proměna, od níž z labyrintu světa nachází poutník cestu do ráje srdce. Zde se mu od Krista dostává také vysvětlení, kdo a díky čemu je skutečným, pravým učitelem. Kristus vysvětlil poutníkovi, proč jej ani Šalomoun ani jiní nemohli při jeho dosavadní pouti světem naučit tomu, po čem poutník tak upřímně toužil: protože neměli to, co poutník hledal. Ale Kristus také zde příslibuje poutníkovi, že on jej všemu naučí. Kristus tedy poutníka uklidňuje v jeho zoufalství příslibem naplnění jeho tužeb. Jednu věc ale Kristus od poutníka žádá: přenesení a obrácení všeho lidského úsilí na Boha, Krista. Komenský tak ve svém díle chtěl ukázat, že pokud má učení vést ke svobodě, potom pravou svobodu nenalezne poutník skrze učení běžné tehdy ve světě jako sedmero svobodných umění, ale poutník nalezne pravou svobodu pouze v sedmery svobodných umění, která mu předkládá Kristus. V Kristově svobodných uměních má být **gramatikou** rozvažování slov Písma svatého, **dialektikou** víra k nim, **retorikou** modlitby, **fyzikou** přemýšlení nad skutky Krista, **metafyzikou** radování se z Krista a věčnosti, **matematikou** počítání, vážení a měření dobrodiní Krista a nevděčnosti světa, **etikou** láska Kristova. Cílem veškerého tohoto učení má být přibližování se ke Kristu. Poutník tedy má hledat především Krista, z jeho díla se učit, jemu se stávat podobným. I nám se zde nabízí inspirace, pod stejnou podmínkou, jakou dostal poutník–badatel.

PhDr. Zuzana Svobodová, Ph.D., TF JU

EXTRÉMNÍ Křížová Cesta 2024

**Zážitek Extrémní Křížové Cesty:
Vytrvalost, Víra a Výzva.**

Extrémní Křížová Cesta (EKC), která se tradičně koná na mnoha místech Evropy, byla letos opět vypravena také z Borovan. Účastníci se sešli v pátek 22. března večer na mši svaté v místním kostele v poměrně hojném počtu a po požehnání vyrazili na 43 km dlouhou noční pouť. Jejich odvážná cesta spočívala ve zdolání náročného terénu, který symbolizoval Kristovu cestu na kříž. Počáteční odhodlání účastníků se proměnilo v test vytrvalosti a odvahy, když čelili strmým svahům, nehostinnému terénu a nepředvídatelným zážitkům. Každý krok byl zatížen nejen fyzickou námahou, ale také emocionálním a duchovním překonáním. Přestože EKC přináší fyzickou únavu, účastníci zdůrazňují hluboký duchovní význam této zkušenosti. Pro mnohé z nich to byla cesta reflexe, modlitby a spojení s vírou. Zkušenost překonávání vlastních hranic a překážek posiluje nejen tělo, ale také duši. Organizátoři doufají, že tato událost přinesla nejen fyzickou výzvu, ale také inspiraci k hlubšímu pochopení víry a odhodlání. EKC je nejen dobrodružstvím, ale také cestou k osobnímu růstu a duchovnímu poznání.

Marie Balková

DOPORUČUJEME: Kniha „Posunuté milénium“

Ve čtvrtek 25. dubna se na Pražském arcibiskupství uskutečnila slavnostní prezentace knihy „Posunuté milénium“.

Pravděpodobná podoba sv. Vojtěcha, jak byla představena na prezentaci 25. 4. 2024 na Arcibiskupství pražském.

Kniha vyšla společnou péčí Arcibiskupství pražského a Nakladatelství Lidové noviny a je věnována památce Františka kardinála Tomáška. Prezentaci knihy uváděl JUDr. Jan Kotous. Kromě pražského arcibiskupa se zúčastnili i další biskupové, členové českých katedrálních a kolegiálních kapitul, zástupci vědeckého a kulturního života a další hosté.

Důstojně, a především veřejně oslavit milénium, tedy tisíciletou existenci pražského biskupství, nebylo před 50 lety, tedy v Československu v roce 1973 možné. Statní moc vynaložila veškeré úsilí na to, aby se dlouhodobé a zásadní působení klíčové církevní instituce v historii naší země připomínal a v normalizační totalitou sevřené společnosti co nejméně. Díky získané svobodě je nyní, po padesáti letech, již zcela samozřejmé 1050. výročí nejen nejrůznějšími způsoby slavit, ale také bez cenzurních zásahů studovat dějiny církve a jejích institucí v kontextu české i evropské historie. Shrnutí vybraných výsledků tohoto bádání, určené i širší čtenářské veřejnosti a zaměřené především na období středověku a na nelehké a stále živé události 20. století, přináší tato kniha, bohatě vybavená pečlivě vybraným a často málo známým obrazovým doprovodem. Při této slavnostní příležitosti byla veřejnosti poprvé představena pravděpodobná podoba tváře sv. Vojtěcha, hlavního

patrona pražského arcibiskupství. Obraz tváře vznikl zkoumáním digitálních kopie světcovy lebky týmem odborníků z České republiky, Brazílie, Polska a Austrálie pod vedením Cicera Moraese. Podobně byla v roce 2021 rekonstruována i podoba svaté Ludmily.

– red –

Barokní Koruna pokračuje

Když jsme po covidu obnovili činnost našeho sdružení, měli jsme stále obavy, zda se bude našemu spolku dařit i nadále. Budou k nám lidé opět jezdit nebo je to jen krátkodobá euforie po čase proticovidových opatření? Jsme moc rádi, že se ukázalo, že se publikum opakovaně vrací a náš hudební cyklus zdárně pokračuje. Jsme vděční za zpětnou vazbu, a když slyšíme „*tohle jsme v Koruně nečekali*“, velmi nás to těší a motivuje k další práci.

Zlatá Koruna je jedinečným místem s bohatou historií a cítíme povinnost podílet se na jejím dalším kulturním rozvoji. Snad můžeme říci, že náš hudební projekt k tomu také trochu přispívá. Každý náš roční cyklus má své motto, které se prolíná jednotlivými koncerty (Letos je to Síla lidského hlasu). V kostele Nanebevzetí Panny Marie s unikátními varhanami a vynikající akustikou vystupují jak větší hudební ansámblы, tak malá komorní uskupení. Příležitost dostávají špičkoví umělci působící doma i v zahraničí i místní hudební nadšenci, kteří si v Koruně vždy rádi zahrají. V názvu našeho spolku máme baroko. To se vyznačuje dynamikou, emotivností, velkolepostí a v hudbě tento směr přináší také nové druhy, např. operu, oratorium nebo kantátu, vznikly též nové hudební nástroje - např. cembalo. Charakteristické je rovněž napětí mezi vysokým sopránem a hlubokým basem. I když na našich koncertech nezní vždy jen hudba barokní, české a evropské barokní skladby s výše uvedenými typickými rysy převládají.

Přestože náš program je především hudební, na počátek roku vždy zařazujeme také jednu přednášku. Pokaždé se nějak vztahuje ke Zlaté Koruně a okolí a týká zajímavých osobností, které zde žily, nebo různých zajímavostí či historických událostí v tomto regionu. Tato akce je velmi oblíbená i mezi místními občany, protože většinou přináší překvapivé informace, o kterých často nevědí ani pamětníci. Máme za to, že je velmi důležité znát místo, kde žijeme, a tím vytvářet k němu osobní vztah.

Žijeme ve složité době plné nejistot i strachu. Nenechme se však ovládnout negativními emocemi a snažme se žít, jak nejlépe umíme. Umění nám může být velkým pomocníkem, kultivovaný člověk vždy lépe odolává všem negativním vlivům a destruktivním tendencím. Moc bychom si přáli, aby vám u nás v Koruně bylo dobře a abyste zde načerpali sílu do dalších dní. Jste srdečně zváni, těšíme se na viděnou na našich koncertech!

Informace o všech akcích najdete na www.baroknikoruna.cz.

Jana Petřtylová

Program BAROKNÍ KORUNA 2024

Všechny koncerty roku 2024 spojuje téma lidského hlasu, a to jak v podobě tradičních akcí, jako je Noc kostelů a mariánská pout, tak ve formě několika novinek. V únoru to byla přednáška na válečné téma badatele a autora četných publikací Jana Ciglbaue- ra. Na Velikonoce se netradičně představil Mikoláš Troup s cyklem barokních písní Zahrada Vzkříšeného Krista, které byly proloženy varhanními improvizacemi a mluveným slovem. V říjnu vystoupí skvělý varhaník a improvizátor Martin Kubát s manželkou Jadvigou, která vystudovala operní zpěv na prestižní salcburské univerzitě Mozarteum a dlouhodobě působila v linecké opeře. Na závěr roku nás na adventní notu opět naladí místní mladí hudební profesionálové, tentokrát Trio Karageorgiev z nedalekého Třísova.

- 7. 6. Noc kostelů
- 18. 8. Mariánská pout – Mikoláš Troup a jeho schola
- 5. 10. Pozimní varhanní koncert – Martin a Jadviga Kubátovi
- 30. 11. Adventní koncert – Trio Karageorgiev

Slovo

Duben 2024

život

« Apoštolové vydávali s velkou působivostí svědectví o zmrtevýchstání Pána Ježíše a na nich na všech spočívala velká milost. »
(Sk 4,33)

“Bůh chce vyprávět dál svůj příběh lásky skrze každého z nás.”
(2)

Tato věta je **vybrána ze Skutků apoštolů** a vypráví o životě prvních křesťanů:

U stolu s bezdomovci

V našem městě některé farnosti připravují každou neděli jídlo pro lidi bez domova. **Jednou jsme se nabídli, že pomůžeme.** Připravili jsme místnost a přivítali přicházející lidi. **Přišlo jich dvacet.**

byli sjednoceni v modlitbě, **měli jedno srdce a jednu duši.** Žili ve vzájemné lásce až do té míry, že **se dělili navzájem** o svůj majetek.

Obsluhovali jsme u stolu a poslouchali jejich příběhy: kolik bolesti a utrpení se skrývalo za každým z nich!
Ptali se nás, kdo jsme a jaký je náš ideál, vyprávěli jsme jim o sobě a o našem ideálu, kterým je "sjednocený svět".

“Budeme-li usilovat o to (...) abychom neustále zachovávali mezi sebou vzájemnou lásku, Zmrtvýchstálý bude žít v nás. **Bude žít mezi námi, bude vyzařovat kolem nás své světlo a svou milost, pretvářet prostředí, ve kterém žijeme a přinášet nespočetné plody.” (1)**

Někteří nám děkovali a říkali, že jsou s námi rádi, a jeden z nich chtěl ještě zůstat, aby nám pomohl. Vidět radost lidí, kteří jsou tak často sami a v bolesti, nám udělalo ještě větší radost!

skupina mladých z Itálie

1. Ch Lubichová, Slovo života, leden 1986, Slovo života, Vyd. Città Nuova (Dila Chiary Lubichové 5) str. 347 e 348
2. Margaret Karremová, Povolání a poslání, Rocca di Papa, 15. září 2023

Upravila Encar Javaloyesová
Ilustrace: Juancho Gutierrez (visolen@gmail.com)
www.focolare.org / www.teens4unity.com

Kdo miluje, zná Boha

"Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska" (1Jan 4,8).
(KVĚTEN 2024, z liturgie 5. května, 6. neděle velikonoční, cyklus A)

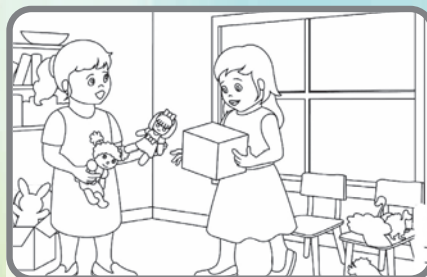
Obrázky si vybarvi a přemýšlej, jak bys podle toho mohl/a žít i ty?

Stává se vám někdy, že trochu závidíte, protože váš kamarád má něco, co vy nemáte? Nebo žárlíte na vašeho bratříčka či sestřičku? A nemáme vždy chuť rozdělit se o pěkné věci, které máme!

Ježíš nám pomáhá. Často mluvil o lásce Boha, svého Otce. Ta jejich láska byla speciální, proto se o ní chtěl Ježíš rozdělit se všemi. Ano, protože řekl, že jsme "jeho přátelé".

Svěřil nám "tajemství", jak lépe poznat Boha, Jeho, ale i našeho Otce: stačí milovat! "Kostka lásky" nás může vést každý den, abychom milovali tak, jako miluje Bůh.

Maria z Brazílie: Na oslavě mých narozenin byla jedna kamarádka, která měla narozeniny ve stejný den jako já! Když jsem ji viděla, požádala jsem maminku, abychom, až přijde dort, zazpívali "Hodně štěstí zdraví" nejdříve jí a pak až mě.

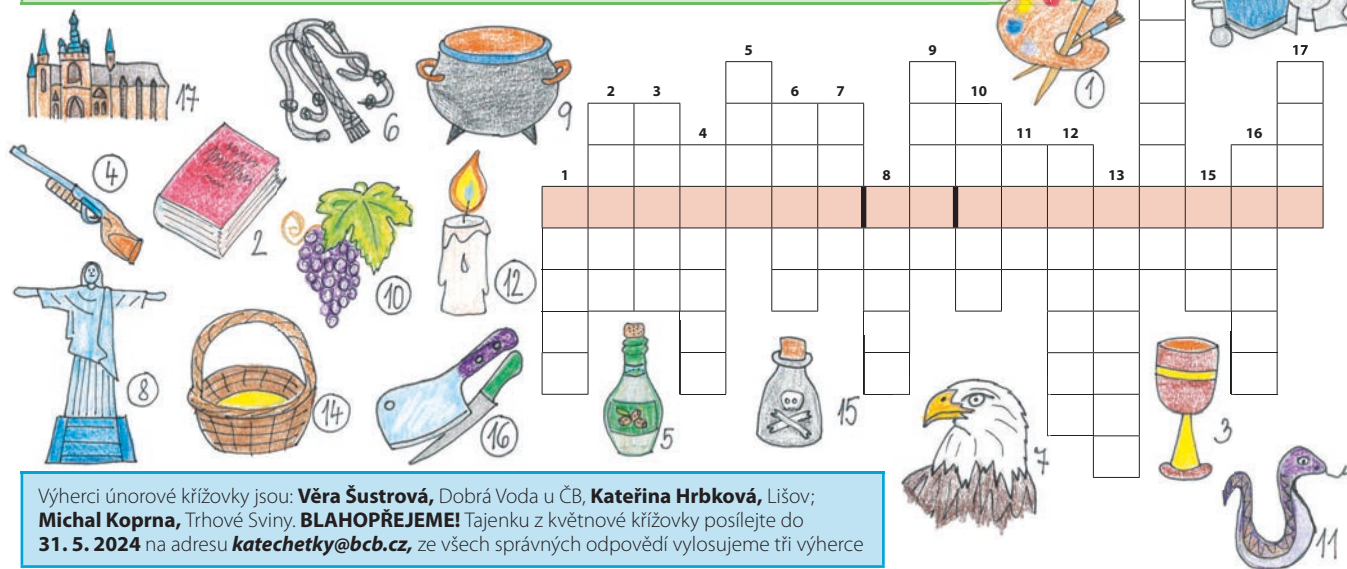
Vůbec to nečekala! Na konci oslavy, když jsem dostala dárky, viděla jsem, že je jich spousta a ona nedostala vůbec žádné. Hned mě napadlo, že se mohu o všechno rozdělit a tak ji mít ráda.

Všechny balíčky jsem dala na konferenční stůlek a rozdělila jsem je: polovina pro mě a polovina pro ní. Když jsem jí je dala, kamarádka byla překvapená a šťastná. Ale také já jsem byla šťastná, že cítila, že ji máme rádi!

© PAFOW, Obrázky a text připravilo Centrum gen 4, Gen 4 jsou malé děti z Hnutí fokálně založeného Chlárou Lubichovou.

"Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska." (1 Jan 4,8) Evangelista Jan ve svém listě píše o tom, že každý člověk má milovat. Milovat Boha, milovat Ježíše, protože skrze Ježíše, skrze jeho vzkříšení nám Bůh ukazuje, jak moc nás miluje. Podle tradice se Jan dožil asi 90 let. Svá poslední kázání zjednodušil na tři slova (viz tajenka):! Opakování této věty zdůvodňoval slovy: „Je to přikázání Páně – pokud bude zachovááno, pak je to dostatečné.“

Výherci únorové křížovky jsou: **Věra Šustrová**, Dobrá Voda u ČB, **Kateřina Hrbková**, Lišov; **Michal Koprna**, Trhové Sviny. **BLAHOPŘEJEME!** Tajenku z květnové křížovky pošlete do 31. 5. 2024 na adresu katechetky@bcb.cz, ze všech správných odpovědí vylosujeme tři výherce

Křestní roucho, slavnostní šat křesťanů (II.)

První výrazné svědectví, i když ne jednoznačně interpretované, zanechal Tertulián (*kolem 155, †kolem 220) v *De pudicitia* (O studu). V něm komentuje podobenství o marnotratném synu a vztahuje jej ke křesťanovi, který přijímá první šat (*vestem priorem*), oděv Ducha svatého (*indumentum Spiritus Sancti*). Je překvapivé, že o tom nepíše ve svém díle *De baptismo* (O křtu). Stejně tak křestní roucho nezmiňuje ani sv. Cyprián, když vysvětluje obřady křtu.

Velmi důležitá jsou pro nás svědectví církevních otců, kteří svým slovem poukazují na vážnost, s jakou se přistupovalo k přijetí křtu a jeho slavení. Nejstarší svědectví o oblékání bílého roucha po přijetí křtu pocházejí ze 4. století.

Sv. Zenon z Verony (†kolem 371) se snaží vysvětlit symbolický význam bílého roucha: „*Ponoříte se nazí do pramene, vždyť z této koupeli vyjdete zahalení nebeským rouchem, bílým šatem. Kdo se bude starat o to, aby toto roucho neušpinil, zdědí království nebeské*“. Bílý duchovní šat (*Invitationes ad fontes*) se tedy může umazat hříchem. Proto je Zenonův text nejen varováním před hříchem, ale i povzbuzením k životu ve svatosti, který vede do Božího království.

Sv. Efrém Syrský (*kolem 306, †373) ve svém hymnu na slavnost Zjevení píše o nově pokřtěných: „*navenek i vevnitř se vaše těla stávají jasnějšími*“.

Sv. Cyril Jeruzalémský (kolem*313, †386) ve svých Mystagogických katechezích říká ke křestním rouchům, že mají být vždy bílá. Jde mu o to, aby se křesťané vyhýbali hříchům a žili ve svatosti, protože takový život odnímá smutek a dává radost. Vychází z knihy proroka Izajáše: „*Má duše jása k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti*.“ (Iz 61,10, Katecheze 4) V další katechezi (19) se sv. Cyril inspiroval textem sv. apoštola Pavla (Řím 13,14) a říká: „*Když odložíš starého člověka, nemůžeš už truchlit, vždyť oblékneš šat spasení, Ježíše Krista, slav den sváteční*“.

Sv. Řehoř Naziánský (*330, †390) varuje, aby se křest neodkládal a lidé se pak neptali: „*Kde je ten dar, který bych měl přinést ke křtu? Kde je křestní roucho, ve kterém budu zářit?*“. A dodává také, že jsou to nezbytné věci a bez nich bude milost umenšena (Řeč o svatém křtu).

U sv. Ambrože (kolem*339, †397) v milánské křestní liturgii předchází předání bílého roucha mytí nohou nově pokřtěným. Ambrož ve svém spisu *De mysteriis* (O tajemstvích) předkládá názor, že Kristus umyl Petrovi nohy, aby smyl dědičné hříchy. Pro sv. Ambrože je bílé roucho znamením duchovní proměny, i když samotný obřad předání nezmiňuje. Je však zřejmé, že k předání došlo, neboť na několika místech popisuje obraz nově pokřtěných v bílém, jak přicházejí poprvé slavit eucharistii. V *De sacramentis* (O svátostech) sv. Ambrož rozvíjí obraz andělů podivujících se nad krásou lidské přirozenosti, kterou již „*nehyzdí poskvrna hříchu*“. V *De mysteriis* je obraz bílého roucha spojen s aplikací na Kristovo oblečení, když „*Král slávy*“ vstupuje „*krásný a v bělostném rouchu*“. Bílý

šat tak zdůrazňuje zapojení pokřtěných do tajemství Kristova vzkříšení a nanebevstoupení (čili oslavení), i do církve, která se tohoto tajemství účastní.

Sv. Jan Zlatoústý (kolem*350, †407) v křestních katechezích v souvislosti s bílým rouchem silně zdůrazňuje „*obléknutí se v Krista*“, vykresluje nádhru roucha a apeluje, aby bylo uchováno neposkvrněné: „*Křest je pohřeb a vzkříšení. Starý člověk je pohřben i s hříchem a povstává nový člověk, obnovený k obrazu Toho, který ho stvořil. Svlékne a oblékne, svlékáme staré šaty potřísněné hříchy a oblékáme si nové, očištěné od velké poskvrny*“. Nově pokřtění vypadají jako andělé, září jasněji než hvězdy a svým jasem převyšují paprsky slunce. Sv. Jan Zlatoústý jim klade na srdce, aby křestní roucho učinili ještě vznešenějším a jasnějším, skrze boj o čistotu duše. Křestní roucho propojuje s duchovní hostinou a nebeskou slávou.

Biskup antiochijské církve Theodor z Mopsuestie (kolem*350, †428) obrací svou pozornost k eschatologickému rozměru symboliky bílého roucha. Takovýto šat oblečený po křtu je znakem a oznámením nesmrtelnosti a nezníčitelnosti, je znamením nadcházející radosti z eschatologického zmrtvýchvstání. V jednom svém kázání zdůrazňuje těm, kteří se připravují na křest: „*Zpočátku byl Adam nahý a necítil za to hanbu, ale po porušení přikázání dostal oblečení, které bylo znamením smrtelnosti, nyní však může kandidát skrze křest znovu získat tuto nesmrtelnost a prvním krokem k tomu je zbavit se (starého) šatu*“.

Církevní otcové raně křesťanské doby kladli důraz na svlečení starého šatu před křtem. Jednalo se o zřeknutí starého způsobu života, hříchu a bludu. A také to představovalo přechod ze smrti k nesmrtelnosti skrze křest.

Sv. Augustin (*353, †430) mluví o nově pokřtěných jako o „*dětech*“, které byly zevně vyběleny a vnitřně očištěny. Jejich bílý šat znamená jasnou mysl. Kdysi byly tyto „*děti*“ utlačovány silou jejich hříchů a zůstávaly ve tmě, ale skrze křest byly očištěny koupelí odpuštění (*Sermo 223 – Kázání*). Proto je barva křestního roucha bílá a vyjadřuje i navenek vnitřní očistu křtem.

Ve 4. století vznikla velikonoční oktáva, kdy nově pokřtění nosili bílá roucha, účastnili se slavení eucharistie a naslouchali katechezím. Jejich oděvy musely být ze lnu. Vlasy a kůže byly odmítnuty jako materiály pocházející z mrtvých zvířat a symbolizovaly smrt.

V období středověku mnozí autoři popisují liturgii Velikonočního tridua i Velikonoční období a snaží se různé činnosti a předměty symbolicky vysvětlit, často na základě biblických perikop. Díky tomu se poměrně podrobně zabývají i vysvětlením křestního roucha.

Amalarius z Metz (*kolem 775, †kolem 850) píše, že neofyti se oblékají osm dní do bílého roucha a jsou zapáleni jejich svíčky. Vysvětluje význam velikonočního oktávu: sedm dní se vztahuje na Starý zákon z důvodu sabatu, takže osm dní se

vztahuje k Novému zákonu kvůli osmému dni zmrtvýchvstání. Bílý šat nošený od soboty do soboty je znamením toho, čím bychom měli být v Novém zákoně a jaká těla máme přijmout osmý den. Šat je nošen od soboty, tedy ode dne, kdy přijímáme znamení Ducha svatého. S odkazem na Janovo zjevení – Apokalypsu – Amalarius říká, že bílá roucha mají duše svatých, kteří se radují ze své blažené nesmrtnosti (srov. Zj 6,11). V komentáři ke Zjevení vidí v bílém šatu křest a v palmových ratolestech triumf kříže (srov. Zj 7,9). Bílé šaty jsou symbolem neposkvrněného života a také znamením toho, jaká by naše těla měla být podle Nového zákona (těla jsou oděvem duše) a čím pro nás budou v přislíbené budoucnosti (*De Ecclesiasticis officiis*).

Pseudo-Alcuin (10. stol.) popisuje udělování křtu a biřmování při slavení Velikonoční vigilie: po křtu se děti obléknou a jsou přineseny k biskupovi na biřmování. Biskup jim pak předá bílé roucho a bílou čelenku/pásku na hlavu (*chrismale*, později to bude bílý šátek, čepice, nebo čepeček) a deset *siliquas* („*siliqua*“ je 1/24 dílu zlatého solidu (mince)). Poté se biskup modlí za sedm darů Ducha svatého (*De divinis officiis* XIX). Rupert z Deutz (*kolem 1075/80, †kolem 1139) vysvětluje, že bílé roucho, které přijímá pokřtěný, znamená novou potěchu Krista a mluví o křestním roucho jako o šatu, které dal otec marnotratnému synovi (Lk 15,22). (*De divinis officiis* VII). Jan Belet (*zač. 12. stol., †1182/85) píše, že po pomazání křížem se na hlavu pokřtěného položí *chrismale* – pás kolem hlavy, který znamená věnec života; a zejména se obléká bílý šat, který je podobný plášti (*cuculla*) a je ušitý z nejbělejšího plátna, lemovaného červenou nití. Bílé roucho znamená zahalení nevinností, která se uděluje při křtu. Toto roucho by měl nově pokřtěný nosit celých sedm dní a neměl by být biřmován dříve, než po uplynutí těchto sedmi dní, z důvodu sedmerého Ducha, který se uděluje při křtu. Červený okraj (lem) představuje Kristovo umučení, skrze které se naplňuje svátost křtu. Tento lem může podle Jana Beleta představovat karmínovou šňůru, kterou Rachab uvázala do okna v Jerichu poté, co poskytla pohostinství a zachránila vyzvědače, které poslal Jozue. Díky tomuto znamení byl zachráněn celý její dům i celá její rodina (Joz 2,1n) (*Rationale divinatorum officiorum*).

Sicardus (*1155, †1215), biskup z Cremony, poskytuje nové vysvětlení symboliky roucha. Pokřtěný je na hlavě ovinut čelenkou a obléká se do bílého roucha, protože se stává členem společenství Krista – krále a kněze. Páska symbolizuje královskou korunu a alba symbolizuje kněžskou důstojnost. Tyto dvě hodnosti získáváme díky křtu. Navíc albou rozumíme roucho nevinnosti, které jsme sice ztratili skrze první rodiče v ráji, ale skrze Krista ve křtu ji znovu přijímáme. Křestní roucho je u Sicarda ze lnu. Podle něj je podobné kápi a má červený lem. Kromě toho dostávají pokřtění boty, které jsou znamením smrti Páně. Sicard velikonoční oktávu nazývá bílý týden (*In albis*), protože pokřtění nosili v tyto dny bílá roucha. Roucho se mělo nosit osm dní, během nichž měla být zachována čistota těla. Osmého dne zakončíme chválu odpočinkem. Prostřednictvím oděvu potvrzujeme, jací bychom měli být v současném životě (čisti) a jaké tělo máme přijmout. Tato roucha by měla být dvě, protože svatí mají podvojnou řeč: štěstí a velebení. Sundání roucha v sobotu znamená, že pokřtění najdou po odchodu z tohoto světa odpočinek. (*Mi-*

trale VI – knihy o liturgii). Sundání křestního šatu se konalo po nešporách v sobotu (o oktávu) u baptisteria – *sabbatum in albis, sabbato albis depositis*. Neděle po této sobotě (II. velikonoční) se nazývala do 12. stol. *Dominica post albas*.

V *Ordo Romanus antiquus* (OR 50), tvořící součást Římsko-germánského pontifikálu (10. stol.) jsou dvě podobné formule pro předání křestního roucha. Po položení pláště (*cappa*) na hlavu pokřtěného celebrant říká: „*Přijmi plášť, bílé roucho, svaté a neposkvrněné, a přines jej před soudní stolec Krista ve jménu Nejsvětější Trojice*“. Druhé formulí, převzaté z jiných rukopisů, předchází předvedení dětí k biskupovi, který jim předává bílé roucho *chrismale* a deset *siliquas* a říká: „*Přijmi bílý šat, svatý a neposkvrněný, a přines jej před Kristův soudní stolec do života věčného. Pokoj Tobě*“.

Po těchto slovech následovalo oblečení šatu. V obou formulích znamená bílé roucho svatost a neposkvrněnost. Je zde pobídnutí, abychom takový šat donesli před soudní stolec Krista a upozornění na tribunál je odkazem na poslední soud. První formule obsahuje aspekt trinitární, druhá je spojena s pozdravením pokoje. Druhá formule byla skoro v identickém znění v Rituálu papeže Pavla V. (*1552, †1621, papežem 1605) z roku 1614 roku a zůstala tam až do reformy po 2. vatikánském koncilu („*Přijmi bílý oděv, který máš přinést před soudní stolec našeho Pána Ježíše Krista, abys měl život věčný*“).

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhic, O.Cr., Ph.D.

Z diáře otce biskupa VLASTIMILA KROČILA

4. 5.	16:30	Chroboly: růženec, mše svatá (modlitební zastavení)
5. 5.	11:00	Římov: poutní mše svatá
18. 5.	14:00	Předbořice: mše svatá
19. 5.	9:00	České Budějovice, katedrála: mše svatá s udílením svátosti biřmování
25. 5.	10:00	České Budějovice, katedrála: mše svatá s předáním pověření pro podávání svatého přijímání účastníkům kurzu pro služebníky Eucharistie
26. 5.	10:00	Trhové Sviny: růženec, mše svatá
30. 5.	17:30	České Budějovice, klášterní kostel: mše svatá a procesí (slavnost Těla a Krve Páně)
1. 6.	10:00	České Budějovice, kostel Svaté Rodiny: mše svatá s udílením lektorátu
7. 6.	18:00	České Budějovice, kostel Srdce Páně: poutní mše svatá
8. 6.	10:30	Lišov: mše svatá s udílením svátosti biřmování
15. 6.	10:00	České Budějovice, kostel Svaté Rodiny: mše svatá s udílením kandidatury
16. 6.	10:00	Kasejovice: mše svatá s udílením svátosti biřmování

Změna vyhrazena

Stoupají vaše modlitby k Bohu?

„Ježíši, Ježíši, Ježíši!“ Několikatisícový dav věřících vzývá Ježíšovo jméno a mně naskakuje husí kůže. Oni se modlí celým tělem, celou svou bytostí! Prosí o pomoc Pána, který je často jedinou nadějí v těžkostech jejich života.

„Lidé se k nám přicházejí modlit za uzdravení, za nalezení životního partnera nebo zaměstnání, za osvobození ze závislosti různého druhu, za své děti a rodiny,“ říká otec Anthony Saji, člen Kongregace vincentinů a ředitel exercičního centra v Nairobi. Tento 46letý indický kněz byl do Afriky povolán ještě za studií. Působil v Tanzanii a v Ugandě a nyní slouží v Nairobi, hlavním městě Keni. V sobotu 2. března 2024 tam bylo vysvěceno a slavnostně otevřeno nové komunitní centrum, které pojme až 5 tisíc lidí.

„Lidé touží po Bohu. Už od brzkých ranních hodin stojí před branou našeho centra, aby mohli zahájit den tichou adorací. Během dne se přicházejí poklonit Pánu, požádat o duchovní rozhovor, vyzpovídat se, slavit mši svatou. Každou sobotu vedeme celodenní duchovní obnovu pro cca tři tisíce lidí a jednou až dvakrát za měsíc pětidenní exercicie s různým zaměřením, kterých se většinou účastní kolem tisíce lidí,“ pokračuje P. Anthony. „Naše nové exerciční centrum je plodem vroucích modliteb všech a už jen to, že jsme byli dosud schopni stavbu ufinancovat, je i přes naše hluboké zadlužení velký zázrak. V Evropě je mnoho krásných chrámů, ale jsou poloprázdné. V Africe máme mnoho věřících a nemáme pro ně prostory, kde by uctívali Boha.“

Otec Anthony ví, jak to vypadá s vírou nejen v Evropě, ale i po celém světě. Kromě všech povinností v Africe byl v roce 2008 ustanoven nástupcem otce Billa v díle světové evangelizace. Otec Bill je velikou osobností Kongregace vincentinů. Ve svých zhruba padesáti letech dostal dva infarkty a byl upoután na lůžko s vidinou toho, že už nebude moci nikdy kázat. Zúčastnil se tehdy exercicií a při modlitbě za uzdravení se setkal s živým Kristem. Neviděl před sebou biskupa, který se nad ním modlil, ale Pána Ježíše, který ho uzdravil. Dal mu nové srdce a otec Bill chtěl zvěst o Něm nést do celého světa. Absolvoval kurz Uzdravení modlitbou ve Spojených státech a při jedné mši svaté ho farníci poprosili, aby se pomodlil nad dvěma vozíčkami. Vztáhl nad ně ruce a oni vstali a chodili. „To jsem se lek! To jsem vůbec nečekal,“ říká o tomto zázraku otec Bill. Až do smrti vedl exercicie a duchovní programy v různých zemích. Otec Anthony se stal jeho nástupcem. Vede pětidenní exercicie v tichu založené na Písmu svatém, programy pro školy a mladé lidi, jednodenní duchovní obnovy a lidové misie.

Při svém působení mluví otec Anthony často o modlitbě. „*Libí se mi, co se píše v Bibli o Korneliovi a jeho rodině,*“ říká na loňských exerciciích za osvobození a uzdravení v České republice. „*Ve Skutcích 10,4 čteme: Anděl řekl Korneliovi: „Tvé modlitby a tvé almužny vystoupily jako připomínka před Bohem.“ Jaká krása! Když se společně modlíme jednotni ve víře, stoupají naše modlitby k Bohu a zůstávají před Ním. A co naše modlitby? Stoupají? Vystoupaly aspoň o metr? Bible říká v Přísloví 28,9: „Kdo odvrací své ucho od slyšení zákona, i jeho modlitba je ohavností.“ Modlitby člověka, který nevěří nebo nedodržuje přikázání, jsou před Bohem ošklivé a nedocházejí svého cíle, protože jsou bez lásky. Copak mohou vaše modlitby dojít k Bohu, když se modlíte s nenávistí*

Otec Anthony na exerciciích v Hrotovicích u Třebíče 12. srpna 2023.

nebo s hořkostí? Modlitba s odpuštěním však stoupá až k Němu. Modlitba s velikou vírou. Rozjímajte o těchto dvou úryvcích, abyste poznali, jak jste na tom.“

„Při exerciciích otce Anthonyho jsem si hodně uvědomila sílu Božího slova a modlitby. Exercicie mi především pomohly pocítit upřímnou touhu po Ježíši, abych se mu úplně odevzdala,“ sdílí Dana z Jablonce nad Nisou své svědectví z exercicií. „Moje uzdravení začalo, když jsem přestala bojovat z vlastních sil a dovolila Ježíši, aby konal on sám,“ přidává se Anežka z Frýdku-Místku a pokračuje: „Trvalo dlouho, než jsem uvěřila, že Ježíš miluje někoho, jako jsem já, a od té doby jsem začala žít, předtím jsem jen přežívala. Miluji Ježíše a toužím ho milovat víc a prosím o tuto

Otec Anthony v Prachaticích

Otec Anthony navštíví naši diecézi letos v květnu. V pátek 24. května od 17:00 hodin povede v Prachaticích svatodušní duchovní obnovu sestávající z promluvy, mše svaté a komentované adorace s modlitbou za uzdravení a vylití Ducha svatého. Obnova bude tlumočena z angličtiny do češtiny a hudebně ji doprovodí prachatická křesťanská skupina Elaion. Veškeré informace najdete na webové stránce cz.frbill.net nebo zavolejte na číslo 606 627 636.

Foto: archiv Kongregace vincentinu
Nedávno bylo otevřeno a požehnáno komunitní centrum v Nairobi s kapacitou 5 000 věřících.

Foto: archiv Kongregace vincentinu
Do centra v Nairobi chodí každou sobotu na celodenní duchovní obnovu kolem 3 000 lidí.

milost pro všechny.“ Pavla z Tasova jása: „Ježíš dělá zázraky!!! Byl to opravdu Boží týden. Přiznám se, že jsem na exercicie jela s velkým očekáváním a chtěla jsem změnit svůj život. A koukám, on se opravdu změnil vztahově. Velké věci se udály.“

Otec Anthony se snaží, aby lidé prožili osobní setkání s Ježíšem, obrátili se a žili z víry, modlitby a svátostí. Všeestranně je k tomu povzbuzuje: „V Jeremiášovi 31,16-17 říká Hospodin: 'Zdrž svůj hlas od pláče a své oči od slz, protože je mzda za tvou práci, je naděje pro tvoji budoucnost, je Hospodinův výrok: synové se navrátí zpět z nepřátelské země.' Když prožíváte těžkosti třeba ve své rodině, Bůh

Otec vám dává naději, že za svou práci dostanete mzdu. Co je méně tou prací? Vaše modlitby a slzy, které proléváte za obrácení svých dětí, váš půst za své děti, oběti mše svaté za obrácení svých dětí. Neztrácejte naději a modlete se za ně růženec, trávíte čas v eucharistické adoraci, modlete se a postíte, konáte dobročinné skutky a vaše úsilí bude odměněno, dostanete mzdu za svou práci. Modlitba za obrácení vašich dětí nevyjde nikdy naprázdno. Vaše děti se vrátí z nepřátelské země, Bůh je přivede zpátky domů.“

Stanislava Vitoňová

Sázava, sv. Prokop a proměna kanonizačních procesů v průběhu věků

V Sázavském klášteře a v Kutné Hoře se uskuteční mezinárodní vědecká konference „Sázava, sv. Prokop a proměna kanonizačních procesů v průběhu věků“.

V letošním roce uplyne 820 let od údajného svatořečení jednoho z patronů Čech – sv. Prokopa. Toto výročí se stalo inspirací pro uspořádání vědecké konference. Pořadatelé jsou Státní oblastní archiv v Praze, Archeologický ústav a Historický ústav AV ČR, Cyrilometodějská teologická fakulta UP Olomouc, České muzeum stříbra Kutná Hora, Národní památkový ústav a Arcibiskupství pražské.

Cílem mezinárodního vědeckého setkání bude nejen reflexe osobnosti a osudu sv. Prokopa, ale také představení nejnovějších výsledků vědeckého bádání souvisejícího s prostorem sázavského kláštera, jenž je spjatý se jménem tohoto světce, a sledování proměn kanonizačních procesů od „prokopských“ časů po současnost, tedy po 21. století.

V případě dotazů kontaktujte zástupce organizačního týmu Mgr. Martina Sováka, tel.: 739 505 706, martin.sovak@soapraha.cz. Další informace a přihlášky na www.soapraha.cz/svatyprokop

Mezinárodní vědecká konference
**SÁZAVA, SVATÝ PROKOP
A PROMĚNA KANONIZAČNÍCH
PROCESŮ V PRŮBĚHU VĚKŮ**

Věnováno prof. Petru Sommerovi k jeho nedožitým 75. narozeninám

6. listopad 2024
Sázavský klášter

7. a 8. listopad 2024
Galerie Středočeského kraje
Kutná Hora

Nejen k osobnosti sv. Prokopa, od jehož údajného svatořečení uběhne 820 let, ale také k Sázavskému klášteru, významnému centru náboženského života, a k proměnám kanonizačních procesů od středověku po současnost.

Záštitu konferenci poskytla
hejtmanka Středočeského kraje Mgr. Petra Pecková
a Jeho Excelence Jan Graubner, arcibiskup pražský a primas český.

Logos of partner institutions: Cyrilometodějská teologická fakulta, Středočeský kraj, Národní památkový ústav, GASK, and others.

Poznáváme Velikonoce, interaktivní program pro děti

V jihočeské metropoli se uskutečnil další ročník osvětového programu pro děti „Poznáváme Velikonoce“. Již tradičně jej pořádá Pastorační středisko při Biskupství českobudějovickém pro základní a mateřské školy z Českých Budějovic a okolí.

„Zapojilo se 29 skupin a programem prošlo bezmála 600 dětí zejména z 1. stupně,“ vysvětluje Mgr. Iva Hojková, která měla organizaci na starosti. Program se konal v bývalém dominikánském klášterním areálu na Piaristickém náměstí. Některé třídy si objednaly jen základní 60minutové pásmo, které zahrnovalo interaktivní program v křížové chodbě s krátkým závěrečným zastavením v kostele. Jiné třídy či družiny ale tématu věnovaly mnohem více času, protože se zajímaly také o podrobnější prohlídku kostela Obětování Panny Marie.

„Děti měly zajímavé otázky, jako například: proč se říká Zelený čtvrtek, co je popelec, proč Ježíše Krista v Jeruzalémě vítali jako krále a za několik dní žádali od Piláta jeho smrt, jak chutnají hostie nebo proč se chodí s pomlázkou jen u nás a v německy mluvících zemích mají tradici velikonočního zajička apod.“ popisuje průběh edukativního programu Mgr. Martina Fürstová a podotýká, že program také otevírá otázky učitelům a učitelkám, které děti doprovázejí. „Je důležité být dobře připraven i na jejich otázky, nejen proto, že pak děti budou doprovázet životem dál, ale také kvůli dalšímu kroku jejich hledání smyslu života.“

Děti si mohly některé věci i vyzkoušet, např. šly v průvodu s kočičkami nebo nesly na svých ramenou malý dřevěný trám. Jen malá část zapojených škol či školek byla církevních: většina dětí pocházela ze státních škol, kde se znalost pravého významu Velikonoc nedá předpokládat. „Bylo to i tento rok velice požehnané. Těší nás rostoucí zájem o tuto osvětu hlavně ze

strany státních škol, což mimo jiné potvrzuje také odbornou erudici našich pěti lektorů a jejich schopnost zaujmout děti i dospělé,“ uzavírá Mgr. Ludmila Veselá, ředitelka Diecézního centra pro katechezi při Pastoračním středisku.

Eva Haláčková, Pastorační středisko BCB

Příprava na letní tábor Hlubina

Do salesiánského střediska v Českých Budějovicích přijeli děti a vedoucí z letního tábora Hlubina. Společně jsme vzpomínali na loňské letní dobrodružství. V pátek jsme vstoupili do detektivní kanceláře Hlubina a společně jsme zjišťovali, co se stalo našemu kamarádovi. „Tématem večerní modlitby byla vděčnost za dary, které jsme od Boha dostali,“ říká hlavní vedoucí tábora Petra Pletánková. V sobotu se děti podrobněji seznamovaly s tématem letního tábora. Zajistily důkazy a výpovědi, se kterými navštívily místní městskou policii, kde se jim věnovali strážníci. Děti slíbily, že v létě na táboře zjistí více a moc rádi přijmou mezi sebe i další detektivy. Dle slov dětí i vedoucích se už všichni těší na společné setkání na táboře. Tímto bychom rádi pozvali i další děti, aby se staly detektivy a přijely na tábor 30. 6.–5. 7. 2024.

Petra Pletánková

Personalía

A/ Životní jubilea:

R. D. Mgr. Pavel LIŠKA oslavil **19. 4. 2024** své **sedmdesáté narozeniny**.

R. D. Mgr. Vavřinec SKÝPALA oslavil **28. 4. 2024** své **šedesáté páté narozeniny**.

Dr. Zdeněk MAREŠ, Th.D. oslavil **6. 5. 2024** své **šedesáté narozeniny**.

R. D. Ing. Petr KOUTSKÝ oslavil **9. 5. 2024** své **sedmdesáté narozeniny**.

K životnímu jubileu upřímně blahopřejeme.

B/ Výročí kněžského svěcení:

R. D. ThLic. Ing. Zdeněk GIBIEC oslavil **3. 5. 2024** své **patnácté výročí kněžského svěcení**.

K výročí kněžského svěcení upřímně blahopřejeme.

Velikonoční triduum VE VODŇANECH

Zelený čtvrtek. Podvečerní mše svatá. Přijímání pod obojí způsobou. Klapačky. Zvony odlétají do Říma. Společná večeře na faře. Pekly se nekvašené chleby – macesy a beránek. Četly biblické texty. Podávalo víno. Duchovní správce P. Josef Prokeš věren své kněžské službě obsluhoval stovku přítomných farníků...

Velký pátek. Přísný půst. Prostrace. Pašije. Uložení do hrobu. Uctívání kříže. Někteří dotekem, jiní úklonou, další políbením nebo pokleknutím. Jednota v různosti. Ticho, hlasité ticho. Bílá sobota, vigilie. Tma. Shromáždění před děkanským chrámem Narození P. Marie. Oheň. Připálení paškálu – symbolu vzkříšeného Krista. Vejítí stovek svíček do setmělého chrámu. Čtení. První, druhé... osmé... Jedno hezčí než druhé. Exultet – *Ó vpravdě blahodárná noc, která spojila zemi s nebem, člověka s Bohem. Christos voskrese! Voistinu voskrese!* Křest katechumenů. Radost. Aleluja!

Robert Huneš

VÝSTAVA: Lesk a tajemství barokních tkanin

Foto: archiv BCB

V bývalém dominikánském klášteře v Českých Budějovicích se bude konat od 6. 6. do 28. 7. 2024 krátkodobá výstava liturgických rouch. Jejich jedinečnost spočívá v prezentaci historických hedvábných textilií, které byly v období 17. a 18. století považovány za mimořádně exkluzivní umělecké předměty, vyráběné pouze v malém počtu nejlepších manufaktur především v dnešní západní Evropě.

Výstava je členěna do dvou úseků. V prvním jsou prezentovány extra vzácné textilie. Je tak možné poznat krásu gotické výšivky nebo vzorovaných sametů 16. a 17. století z italských a osmanských manufaktur. Dále můžete vidět unikátní vlněnou kasuli a tkaniny, jejichž alternativy jsou známy z velkých zahraničních sbírek.

Druhá polovina výstavy ukazuje základní vývoj dekoru v 18. století. Zde se setkáte s unikátní uměleckou abstrakcí, která svým výtvarným projevem předběhla staletí, ale například také s koženou kasulí, která svým vzorem napodobuje tkané a vyšívávané dekory.

Výstava bude odhalovat tuto ojedinělou sbírku pouze po krátké době z důvodu křehkosti historických tkanin. Každý čtvrtek bude v 17 hodin probíhat kurátorská prohlídka expozice s autorem výstavy PhDr. Jiřím Váchou, Ph.D., obohacená podrobným výkladem odborníka na středověké tkaniny.

Přeji Vám hluboký umělecký zážitek.

PhDr. Jiří Vácha, Ph.D.,
vedoucí památkového oddělení BCB a kurátor sbírek

300 křesťanských rodin v Pákistánu znovu našlo domov

V září roku 2020 stáli misionáři obláti v Pákistánu před neřešitelným úkolem: po monzunových deštích znovu postavit 300 domů pro chudé křesťanské rodiny. Ty původní byly postavené pouze z hlíny a dlouhotrvající deště je logicky dokázaly vážně poničit a zcela zničit.

Rodiny nocovaly ve stanech, v kostelích a na farách. Obláti se s prosbami o naléhavou pomoc obrátili doslova na celý svět. Nyní po třech letech přišla z Derekabadu dobrá zpráva, příběh nových rodinných domů je příběh se šťastným koncem. I díky nám. Pouštní oblast Derekabad v centrální části země se stala útočištěm chudých křesťanů již před padesáti lety. Za vytrvalé podpory oblátů lidé pomalu zúrodnili další a další kousky půdy, o kterou nikdo z majoritní společnosti nestál. Jako křesťanská menšina sice nadále ve městech dostávali nejhorší, většinou nádenickou práci, ale život v této oblasti dával naději na rozvoj a lepší budoucnost v řadu generací. Lidé se učili zakládat zavlažovací systémy, pravidelně starat o pole, vesnice se skládaly na zakoupení drobných zemědělských strojů, které zefektivňovaly obdělávání půdy a zpracování úrody. Lidé se učili přijmout zodpovědnost za své životy a život komunity. Obláti v oblasti založili několik škol pro nejchudší děti přímo v oblasti i školy, ve kterých se setkávají děti různých náboženských vyznání, což bylo v Pákistánu revoluční. Přes různé překážky jako nezákonné zabírání zúrodněné půdy skupinami muslimů a další spory s místními úřady život křesťanů v této oblasti rostl a sílil.

V září roku 2020 ale stáli všichni tváří v tvář úplné zkáze. Obláti odvážně a realisticky viděli jako jediné řešení situace stavbu nových domů z kvalitního materiálu, tedy cihel a betonu. To ale představovalo nemyslitelně vysokou položku, na kterou nikdo nebyl připravený. Ve víře v Boží požehnání pro chudé této oblasti a lidskou solidaritu oslovili s prosbou o pomoc organizace a dárce od Austrálie po Evropu. A nyní přišla z Derekabadu dobrá zpráva. Neuvěřitelných 300 domů bylo znovu vystaveno, a to z kvalitních materiálů, které odolají případným

Čeští dárce pomohli k postavení 30 domů. Děkujeme!

dalším přírodním živlům mnohem lépe. A dobrá zpráva pro české dárce, kteří svěřili svou pomoc do rukou oblátů skrze Oblátské misijní dílo: společně jsme pomohli postavit nové domovy pro 30 rodin! Děkujeme!

Z Pákistánu nám přišlo mnoho díky, které s radostí předáváme všem českým dárčům. Společně jsme znovu vlili naději do srdcí chudých křesťanů na okraji pákistánské společnosti, posílili jejich lidskou důstojnost a dali budoucnost zdejším dětem. Život v Derekabadu se mohl vrátit do normálních kolejí, kde každý najde dveře vlastního domova, lidé mohou obdělávat svá pole a děti s nadějí na lepší uplatnění chodí znovu běžně do školy. A my se můžeme vrátit k naší tradiční pomoci v této oblasti. Pomáháme oblátům s provozem pouštních škol, s radostí a díky vám.

Za Oblátské misijní dílo děkuje P. Günther Ecklbauer, OMI

Veselí nad Lužnicí: Setkávání maminek s dětmi

Na faře ve Veselí nad Lužnicí pracuje již mnoho let Středisko volného času Síť v různých pravidelných zájmových kroužcích pro všechny věkové kategorie. V posledních několika letech narůstá zájem o kroužky věnované maminkám s malými dětmi. Po tomto typu volnočasové aktivity byla vždy dlouhodobě velká poptávka, kterou se ne vždycky podařilo nasytit. Jsme proto rádi, že jsme mohli vyjít vstříc a čtyřikrát týdně, vždy ve všední den dopoledne, nabízíme naše prostory našim nejmenším. Pod odborným vedením Anny Zemanové se maminky (občas i tatínkové a babičky) se svými nejmenšími ratolestmi nejen scházejí, ale i cvičí, tvoří, hrají si, rozvíjejí motoriku a vzájemně se poznávají a navazují kamarádké vztahy. To se týká nejen dětí, ale i rodičů. V létě mohou využít i farní zahradu k různým pohybovým hrám. Oblíbené je pískoviště. Na farním dvorku se skvěle jezdí na od-

rázedlech a jiných vozítkách, neboť prostor je zcela bezpečný. Těšíme se, že obliba našich kroužků bude trvat i nadále ke všeobecné spokojenosti

Mgr. Marie Kajnarová

Děti v Maraire mají přístup k pitné vodě

Misie v jihoafrickém Zimbabwe je misie v pravém slova smyslu. Na jihozápadě země se před misio-nářem prostírají rozsáhlá opuštěná území s vesni-cemi rozestými v místy neprostupné buši.

Už i o taková území se ale vede souboj. I tato území už jsou v hledáčku investorů, kteří výhodně skoupí od úřadů půdu, aby na tomto místě vytěžili nerosty a ve světě je prodali za mnohonásobně vyšší ceny, nebo pro vládu za nákup půdy „výhodně“ postavili silnice a zemi uvedli do ještě větších dluhů. Bohužel jednou provždy nevyřešíme otázky nespravedlnosti, bohatnutí bohatých na úkor chudých, ale můžeme ve víře, že drobná pomoc může proměnit životy pár lidí v zimbabwské buši, zvětšovat království dobra.

V tomto duchu převzali duchovní správu nad rozsáhlou oblas-tí, nyní nazývanou misie Maraire, už před mnoha lety misionáři obláti. I zde platí slova zakladatele sv. Evžena de Mazenod, že je třeba nejdříve chudým a opuštěným, kterým jsou obláti na-blízku, navrátit jejich lidskou důstojnost a až poté je možné jim pomáhat stávat se svatými. V předchozích letech bylo mnoho dárců z České republiky přímo zúčastněno na budování nové misie svatého Jana. Doslova díky a jen díky darům byl posta-ven farní dům, dům pro setkávání lidí z přilehlých vesnic, byla zavedena elektřina a voda. Pro větší soběstačnost a nezávislost se mohly otevřít rozvojové projekty jako zeleninová a ovocná zahrada či chov domácích zvířat. Můžeme s vděčností říct, že i když to byla cesta někdy nesnadná, dali jsme život novému místu naděje pro zdejší lidi. Sem se mohou přijít nejen zúčast-nit náboženského života farnosti a načerpat naději, nacházejí tady často také potřebnou pomoc v jednání s úřady a funguje zde malé lékařské středisko, projekty slouží pro potravinovou pomoc potřebným.

Nedílnou součástí misie v odlehlých oblastech bývá pravi-delně také přítomnost školy. Ta dává naději na větší samo-statnost, rozhled a uplatnění dalším generacím, zpětně může

sloužit i rozvoji místa. Tak je tomu i v Maraire. Před lety zde byla vybudovaná základní škola pro pár desítek dětí z okolí. V loň-ském roce jsme od oblátů obdrželi zprávu s prosbou o pomoc v řešení jedné ze základních podmínek fungování, a to přístup dětí a učitelů k čisté vodě. Pro nás nepředstavitelná věc, proto-že na pitnou vodu narazíme téměř na každém kroku.

V Maraire se vracíme na začátek. Děti sice mohou chodit do školy, kde tráví většinu dne, nemají ale přístup k pitné vodě. V posledních letech byla situace taková, že učitelé chodili spolu s dětmi čerpat vodu do kanistrů do nedaleké vesnice, což bylo vesničany ne příliš dobře přijímané a cesta navíc zabírala kaž-dodenně několik hodin z vyučování. Vesnický vrt byl už navíc starý a znečištěný, takže i donesená voda z vesnice se stala hroz-bou kvůli méně i více nebezpečným infekčním onemocněním. Díky pomoci českých dárců je ale tento problém na dlouhou dobu vyřešený. Naše dary pokryly všechny kroky k tomu, aby se k dětem do školy čistá voda dostala. Na počátku roku přijely vrtné stroje, byl vyhloubený vrt, do něj byly nasazeny trubky i pumpa na vodu a voda bude potrubím přivedena až do školy. Jak už tomu obvykle bývá, podíl místních je v pomoc-ných pracích, které jsou potřeba vykonat. Skupiny rodičů tedy vyzbrojeny lopatami hloubí cestu pro potrubí ke škole, čistí a upravují místo vrtu, sledovány nebo za pomoci svých ško-láček, kterým tento počín pomůže ke splnění jedné ze základ-ních podmínek ke zdravému a důstojnému lidskému životu. Snad nám všem budou dostatečným poděkováním úsměvy dětí ve škole v Maraire. Děkuje vám!

Hana Koukalová

V Horní Cerekvi přednášel jezuita P. Hylmar nejen o examenu

Modlitba examen není jen „shrnutí“ dne. Je to šance vnímat Boží dílo v našem životě, rozšifrovat bez hodnocení proběhlé udá-losti. K jednotlivým krokům patří vděčnost (Bůh je dobrý a pe-čuje o mě), prosba o světlo (schopnost vidět i věci, které vidíme neradi), zpytování (vnímat, kdy se dělo něco, co mě vzdálilo od Boha), schopnost vzbudit lítost, aktivně se zříct zla a důvěřovat v odpuštění. To jsou jen některé myšlenky P. Františka Hylmara, někdejšího provinciála českých jezuitů, které v sobotu 8. března přednesl na postní obnově v Horní Cerekvi. Součástí semináře v hotelu Rustikal byla i mše svatá.

(pm)

VZTAHY, VZTAHY, VZTAHY...

TOUŽÍME BÝT MILOVÁNI A MILOVAT. NĚKDY SE NÁM TO DAŘÍ, NĚKDY NÁM VZTAHY DAJÍ POŘÁDNĚ ZABRAT. JAK NA TRVALÉ A HARMONICKÉ VZTAHY?

Diecézní centrum pro rodinu nabízí několik podnětů na podporu dlouhotrvajících a harmonických vztahů. V 17. dílu pokračujeme v tématu o potřebách ženy, aby jim muži porozuměli a mohli je v manželství naplňovat.

Žena od svého muže potřebuje:

- 1. Něžnost:** Každá žena potřebuje, aby se o ni její muž něžně staral. Proto ocení něžný dotek, polibek nebo obdivný pohled. Muž, který se umí na svou ženu krásně podívat, nemusí ani slovně svou ženu ujišťovat o své lásce. Jeden krásný a něžný pohled mnohdy nahradí mnoho slov.
- 2. Prostor k diskusi:** Žena zapaluje svou lásku k muži sluchem. Když muž umí své ženě naslouchat, má ve vztahu vyhráno, protože pochopil, že žena se o tom, co prožívá, potřebuje „vypovídat“. Často nepotřebuje slyšet od muže rady, návody na řešení nebo radikální zásah, např. ve výchově dětí. Potřebuje jen, aby ji muž vyslechl, a to pozorně. Některé ženy totiž často přemýšlí mluvením.
- 3. Otevřenost a spolehlivost:** Nic nedokáže ženu zranit víc, než je lež a zrada. Protože žena se umí vcítit do druhých lidí a samozřejmě i do svého muže, dokáže pochopit a do jisté míry i odpustit selhání. Ale zraňuje ji, když se nemůže spolehnout, že to, co jí muž řekl nebo slíbil, také platí. Spolehlivost muže ujišťuje ženu, že je v bezpečí a bezpečí otevírá bránu k intimitě a něžnosti.
- 4. Zodpovědnost za finanční zajištění rodiny:** I když ženy dnes čím dál tím více přinášejí do rodinného rozpočtu stejný nebo i větší příjem, přesto velmi ocení, když ví, že

muž je zodpovědný a spolehlivý. Zkrátka vědomí, že muž celou rodinu finančně zajistí, je pro ženu signálem spolehlivosti a přináší to rodině pocit jistoty a klidu. Neexistuje univerzální návod, jak dobře vést rodinný rozpočet, protože každá rodina a každá domácnost je jiná. Přesto doporučuji, aby se v rodině nastavila pravidla, která se mohou čas od času zrevidovat. Do těchto pravidel se vyplatí vhodně „vtáhnout“ i děti, aby věděly, že nebudou mít vždy hned to, co chtějí. Když jim totiž jejich „zlatí“ rodiče vyplní okamžitě jejich přání, obírají je tím o pocit touhy, který je pro jejich budoucí život velmi cenný.

- 5. Oddanost své rodině:** Muž je ten, který je častěji mimo domov, protože odchází do práce a žena zůstává, aby opečovávala potomstvo. Když se může spolehnout na svého muže, že je svým srdcem „v tom velkém světě“ především jí a také jejich dětem oddaný, zůstává klidná a obdarovává pak svého muže svou něžností. Žena je **VDANÁ**, a proto potřebuje oddanost svého muže. Muž je **ŽENATÝ**, a proto potřebuje po svém boku svou ženu.

Na závěr malá rekapitulace: Žena potřebuje, aby její muž byl:

1. Gentleman	4. Bankéř
2. Posluchač	5. Laskavý otec
3. Čestný partner	

Příště si podrobněji rozebereme potřeby muže. Krásný májový čas přeje

Martina Fürstová – Diecézní centrum pro rodinu

Soukromá pouť na Svatou horu

Pouť na Svatou Horu u Příbrami, pohodové městečko Březnice a jedna sýkora modřinka v zámekském parku na Vysoké 7. dubna 2024.

Monumentalita *exnerovské* (zámecký park á la film „*Smrt talentovaného ševce*“), *jezuitské* (opravdu vznosný chrám svatého Ignáce z let 1642 až 1649 tvoří důstojný pendant renesančního zámku se sgrafitovou výzdobou a hradbou s oválnými baštami, kostel i zámek spojuje most s barokními sochami přes poklidnou říčku Kamenici), *pohodové* (hodinku jsem poseděl na náměstí, kde jsem se setkal s úplně normálními a na nic si nehrajícími lidmi, začal jsem návštěvou kostela, zavítal do židovské čtvrti a obešel celé obdélníkové prostorné náměstí) **Březnice** ve mně navždy zůstane. Protože je nezapomenutelná. Návštěva elegantní a milé Březnice zapůsobila na mé zjištěné

smysly po vykonání soukromé pouti na Svatou Horu jako hojivý balzám. Poutní areál na Svaté Hoře u Příbrami totiž svou vznosnou raně barokní architekturou se štukovou výzdobou a freskami, znázorňujícími výjevy z dějin spásy a historie poutního místa, totiž vtahuje člověka silně do rozměru *vertikálního*, vede jej směrem vzhůru, k Bohu.

Mezi návštěvou Svaté Hory, kde jsem byl přítomen na mši svaté v devět hodin a přijal požehnání milostnou soškou Panny Marie Svatohorské, a relaxem v městečku Březnice jsem měl jenom jeden intenzivní zážitek – to, když jsem v zámeckém parku na Vysoké pozoroval stělníbitě poletující úplně maličkou sýkoru modřinku. Až jsem té její pohyblivosti skoro nemohl uvěřit...

Byl to požehnaný den. **Bohu** díky!

Jiří Sláma, České Budějovice

Otec biskup Pavel požehnal výjimečný pašijový betlém

Mons. Mgr. Pavel Posád, světící biskup českobudějovický, požehnal ve čtvrtek 21. března 2024 unikátní pašijový betlém, který je jediný svého druhu na území Čech a Moravy.

Betlém můžete vidět v Bechyni. Velkolepé řezbářské dílo si můžete prohlédnout v domě rodiny řezbářů a betlémářů Šedinových až do 3. listopadu v době od 10 do 17 hodin (kontaktní údaje: Betlémy U Šedinů, U Stadionu 356, Bechyně; telefon: 721 006 393).

Bechyňský pašijový betlém je vytvořen z více než 200 postav vysokých 20-30 centimetrů. Zobrazuje několik desítek scén od přivítání Ježíše Krista v Jeruzalémě přes křížovou cestu a zmrtvýchvstání až po vstoupení Ježíše do nebe.

Zatímco všeobecně známé vánoční betlémy znázorňují a oslavují narození Ježíška, pašijové betlémy zobrazují poslední etapu života Ježíše Krista. Pašijové betlémy (nazývané také „postní“ či „velikonoční“) jsou u nás téměř zapomenutou tradicí. Ale historicky tomu tak vždycky nebylo. Největšího rozmachu dosahovaly pašijové betlémy u nás v 18. a 19. století. Byly velice rozměrné, dosahovaly délky několika metrů a zabíraly často značnou část prostoru hlavní lodi kostela při jeho boční stěně. V západním světě je tomu jinak, pašijové betlémy se tam vystavují stále a jsou lépe známy v široké veřejnosti. Podrobný článek o pašijových betlémech můžete najít v diecézním časopisu Setkání – březen 2024. Časopis je ke stažení zdarma na webové stránce www.bcb.cz

Petr Samec

Chystáte se navštívit, či uspořádat Noc kostelů?

První část nadpisu je pozváním, druhá výzvou a obě jsou míněny od srdce – nejen proto, že letošní Noc kostelů je charakterizována tématem srdce.

Jistě na mnohých místech již probíhají organizační přípravy, jinde váhají a jinde možná váhat začnou. Již nyní ale můžeme pozvat na některé zajímavé programy, které se již plánují. Ten, kdo bude chtít jen tak přijít na prohlídku komentovanou, či nekomentovanou, může si vybrat jakékoli místo, které je přihlášeno do akce a zajímá ho.

Kdo má zájem například o biblické vědy, může zamířit do Hluboké nad Vltavou, kde se chystá přednáška biblisty a religionisty dr. Viktora Bera o jazycích, ve kterých byla Bible napsána, o tom, jak se překládala a překládá i dnes. Nebo může zajít do evangelického kostela v Č. Budějovicích a navštívit výstavu flóra v Bibli a zároveň se tamtéž přiučit něco o včelaření na půdě tamní fary. Milovník oděvů zavítá třeba do Jindřichova Hradce do kostela sv. Kateřiny na módní přehlídce liturgických oděvů za doprovodu sboru Adama Michny.

Ten, kdo rád soutěží, bude moci navštívit Sedlici a zúčastnit se kvízu (třeba i vyhrát milé ceny) – to vše navíc s příjemnou ochutnávkou mešního vína. Podobný návštěvník ocení jistě i návštěvu Kozlovic na Nepomucku, kde se odehrají kvízy a soutěže nejen pro dospělé, nýbrž i pro děti.

Pro nás katolíky netradiční pohled o službě farářky můžeme zažít v husitském kostele v Mirovicích. Netradiční pohled, tentokrát ve smyslu návštěvy netradičních míst, nabídne kostel ve Zlaté Koruně – prohlídka varhan, betléma, zvonů, sakristie, ale také krovů.

Všechny programy a podrobnosti lze nalézt na www.nockostelu.cz. A bude jich ještě daleko více, než je možné připomenout zde. Platí tedy srdečné pozvání na Noc kostelů, ale platí i pozvání pro ty, kdo by chtěli brány našich chrámů otevřít.

Štěpán Hadač,
koordinátor Noci kostelů v českobudějovické diecézi

Nejkratší pouť na světě?

Každoročně se koná první neděle po Velikonocích – v den svátku Božího milosrdenství, který ustanovil sv. Jan Pavel II. Kde se koná? V prachatickém hospici. V den blahořečení velkého polského papeže 1. května 2011 biskup J. Paďour dedikoval zdejší kapli tomuto „Božímu Sympatákovi“. Tím se stala nejstarší toho jména na světě. Od těchto chvil každoročně první neděle po Velikonocích se odsud koná pouť, snad nejkratší ze všech. Z hospice do Domova Matky Vojtěchy, do sesterské kaple zasvěcené Božímu milosrdenství, kterýžto svátek ustanovil právě sv. Jan Pavel II. Putujeme oněch několik desítek metrů na cestě, jejíž začátek i cíl jsou spjaty právě s Janem Pavlem II. Litanie k JP II., korunka Božího milosrdenství a mše svatá jsou nástroje, jimiž poutníci podpořili péči zdejší pacienty a vyjádřili vděk za Boží přízeň. Děkuje!

Robert Huneš, ředitel hospice

Foto: Robert Huneš

Obnovu v Duchu Svatém v Pelhřimově zakončilo vyslání

Desetitýdenní obnova v Duchu Svatém podle P. Sieverse v Pelhřimově vrcholila v březnu – kromě pravidelných katechezí, modliteb a sdílení ve skupinkách – také obřadem vylití Ducha Svatého a zcela na závěr pak společnou bohoslužbou s vysláním a společnou oslavou a reflexí. Letos se semináře účastnily dva turnusy po 25 lidech, což je nárůst oproti loňsku. Při mši 10. března v Pelhřimově P. Josef Sláček zdůraznil nutnost udržování neustálé duchovní bdělosti a také to, že dary Ducha

Svatého jsou službou druhým, proto jsou účastníci symbolicky vysláni do světa. Absolventi semináře obdrželi svíci („světlo světa“), kvasnice („kvas“) a exorcizovanou sůl („sůl země“). Na snímcích jsou účastníci úterních a čtvrtečních schůzek se „svými“ vedoucími a otci Josefem a Františkem, kteří je celou dobu provázeli.

(hm)

Foto: Pavel Poláček ml.

Foto: Pavel Poláček ml.